

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/62/2016
Identifikačné číslo spisu:	7110230032
Dátum vydania rozhodnutia:	14.06.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hullová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:7110230032.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní navrhovateľa Bytové družstvo na Tomášikovej ul. č. 2 a 6, Košice, so sídlom Tomášikova 2, Košice, IČO: 31 702 830, zastúpeného JUDr. Janou Bajuzíkovou, advokátkou, so sídlom Štefánikova 8, 071 01 Michalovce, o zrušenie družstva, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Cob/67/2016-168 z 22. apríla 2016, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Cob/67/2016-168 z 22. apríla 2016 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I. (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 29CbR/51/2010-94 z 30. apríla 2013 rozhodol tak, že zrušil s likvidáciou Bytové družstvo na Tomášikovej ul. č. 2 a 6, Košice, so sídlom Tomášikova 2, Košice, IČO: 31 702 830 (ďalej aj „družstvo“), zapísané v obchodnom registri Okresného súdu Košice I., v odd. Dr, vo vložke číslo 1069/V ku dňu právoplatnosti uznesenia, za likvidátora družstva vymenoval Y., nar. XX.XX.XXXX, U., Y., predsedu predstavenstva družstva a účastníkom nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení uznesenia uviedol, že zo zisteného skutkového stavu mal preukázané, že boli splnené podmienky na zrušenie družstva v zmysle ust. § 68 ods. 8, § 237 a § 257 ods. 1 Obchodného zákonníka (ďalej aj „Obch. zák.“) z dôvodu, že družstvo nemá riadne zvolenú kontrolnú komisiu. Keďže však družstvo má obchodný majetok (nehnuteľnosti a daňový preplatok), ktorý postačuje na náhradu primeraných výdavkov a odmeny za výkon funkcie likvidátora, súd prvej inštancie rozhodol o zrušení družstva s likvidáciou a za likvidátora v zmysle ust. § 71 Obch. zák. vymenoval predsedu predstavenstva družstva Y., nar. XX.XX.XXXX, U., Y..

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) uznesením č. k. 2Cob/67/2016-168 z 22. apríla 2016 podľa ust. § 218 ods. 1 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) odmietol odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu súdu prvej inštancie. V odôvodnení uviedol, že podľa výpisu z obchodného registra Okresného súdu Košice I., oddiel Dr, vložka č. 1069/V (v časti konanie) platí, že družstvo navonok zastupuje predseda a podpredseda predstavenstva.

Podpisujú tak, že k napísanému alebo tlačnému názvu družstva pripoja svoje vlastnoručné podpisy. Právne úkony, pre ktoré je predpísaná písomná forma, podpisuje za družstvo predseda a ďalší člen predstavenstva tak, že k napísanému alebo tlačnému názvu družstva pripoja svoje vlastnoručné podpisy. Odvolanie proti uzneseniu súdu prvej inštancie podala a podpísala advokátka JUDr. Jana Bajúžiková, pričom z obsahu plnomocenstva zo 6. marca 2012 (založené je v spise na č. 1. 64) vyplýva, že plnomocenstvo nebolo podpísané tak, ako to vyžaduje zápis v obchodnom registri, keďže pri podpisoch chýba názov družstva. Keďže právny úkon nespĺňa zákonom predpísané náležitosti, nemožno hovoriť, že ide o právny úkon v písomnej forme, ktorý vyžaduje zákon. Na túto neplatnosť právneho úkonu súd musí prihliadať z úradnej povinnosti a musí z nej vyvodiť dôsledky. S poukazom na to, že advokátka JUDr. Jana Bajúžiková nebola oprávnená podpísať odvolanie a keďže sa jedná o hmotnoprávnu podmienku, ktorá je náležitosťou odvolania, odvolací súd odvolanie navrhovateľa odmietol podľa ust. § 218 ods. 1 písm. b/ OSP.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal navrhovateľ na poštovom úrade dňa 30.6.2016 dovolanie.

4. Navrhovateľ (ďalej aj „dovolateľ“) prípustnosť a dôvodnosť dovolania vyvodzoval z ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP. Uviedol, že plnomocenstvo priamo pri podpisoch zástupcov družstva neobsahovalo názov družstva, avšak konanie podľa výpisu z obchodného registra toto ani nevyžaduje. Skutočnosť, že okrem označenia družstva nebol hneď pod alebo nad týmto označením podpis štatutárneho zástupcu, neznamena neplatnosť plnej moci, pretože text plnomocenstva obsahoval tlačnú verziu obchodného mena družstva a v závere plnomocenstva boli uvedené aj podpisy štatutárnych zástupcov družstva, ktoré sa vzťahujú k obchodnému menu družstva v tlačenej verzii. Podľa jeho názoru, ak plná moc obsahuje tlačný názov družstva (v úvode plnej moci), ku ktorému sú až v závere pripojené vlastnoručné podpisy štatutárnych zástupcov, tak plná moc spĺňa zákonnú podmienku jej platnosti. V tomto smere dovolateľ poukázal na analogické uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“) sp. zn. 29Cdo/3919/2014 z 27.11.2014, v ktorom NS SR konštatoval, že nedodržanie rovnakej formy plnej moci, ako je forma právneho konania, ku ktorému je plná moc udelená, nevedie bez ďalšieho k neplatnosti plnej moci a ani k neplatnosti právneho rokovania uskutočneného na jej základe, ak nie je pochyb o osobe, ktorá plnú moc udelila. Tým, že odvolací súd odmietol odvolanie navrhovateľa ako podané neoprávnenou osobou podľa ust. § 218 ods. 1 písm. b/ OSP, navrhovateľovi ako účastníkovi konania odňal možnosť konať pred súdom v zmysle ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP.

5. Dovolateľ ďalej namietal, že súd prvej inštancie sa vo výzve obmedzil iba na konštatáciu vady, avšak vadu konkrétne nešpecifikoval. Navrhovateľ sa preto snažil najskôr telefonicky a neskôr písomne informovať na súde prvej inštancie ohľadne vady plnej moci udelenej, dňa 6. marca 2012 právnej zástupkyňi navrhovateľa, avšak súd prvej inštancie nebol súčinný a navrhovateľovi neposkytol požadovanú písomnú informáciu ani na základe zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám.

6. Na základe vyššie uvedeného dovolateľ navrhol, aby NS SR zrušil uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 22. apríla 2016 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

7. Z obsahu spisu vyplýva, že dovolanie navrhovateľa proti uzneseniu odvolacieho súdu bolo podané na poštovom úrade dňa 30.06.2016, t. j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 161/2015 Z. z. (ďalej aj „Civilný mimosporový poriadok? alebo „CMP?“), ktorý sa vzťahuje na predmetné mimosporové konanie (ust. § 304 písm.a) CMP), pričom v zmysle ustanovenia § 2 ods. 1 CMP sa na predmetné konanie subsidiárne vzťahujú aj ustanovenia zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej aj „Civilný sporový poriadok? alebo „CSP?“), ktorý v ustanovení § 473 zrušil Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (zákon č. 99/1963 Zb.).

8. Podľa ustanovenia § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa ustanovenia § 2 ods. 2 CMP, na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú

ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

10. Podľa ustanovenia § 77 CMP, dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

11. Konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálne a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo (ust. § 470 ods. 4 CSP).

12. Vzhľadom na prechodné ustanovenie § 470 ods. 2 CSP, podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované, dovolací súd prípustnosť dovolania navrhovateľa posudzoval v zmysle ustanovení Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 30. júna 2016, teda procesnej úpravy platnej a účinnej v čase, keď navrhovateľ podal dovolanie (ust. § 236 a nasl. OSP).

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“) ako súd funkčne príslušný na dokončenie predmetného dovolacieho konania podľa ust. § 470 ods. 4 CSP, po zistení, že dovolanie podal účastník (navrhovateľ), v neprospech ktorého bolo rozhodnutie odvolacieho súdu vydané, zastúpený v dovolacom konaní v zmysle ust. § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (ust. § 443 CSP) najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré je prípustné napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

14. V preskúmvanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Prípustnosť dovolania podľa ust. § 239 OSP v predmetnej veci neprichádza do úvahy, pretože sa nejedná o uznesenie uvedené v ust. § 239 ods. 1 OSP, proti ktorému je prípustné dovolanie a ani o potvrdzujúce uznesenie, ktoré by patrilo do niektorej z kategórií potvrdzujúcich uznesení, taxatívne vymenovaných v ust. § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ OSP.

15. Proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu bolo vydané v konaní, postihnutom niektorou z väd, uvedených v ustanovení § 237 ods. 1 OSP. Vady uvedené v ust. § 237 ods. 1 písm. a/ až písm. e/ a písm. g/ OSP dovolateľ nenamietal a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo.

16. V posudzovanom prípade dovolateľ namietal, že konanie pred dovolacím súdom je postihnuté vadou v zmysle ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP, ktorú videl v tom, že odvolací súd odmietol jeho odvolanie z dôvodu, že advokátka ako právna zástupkyňa navrhovateľa nepredložila v konaní platnú plnú moc na zastupovanie navrhovateľa v konaní. Dovolací súd sa preto osobitne zaoberal otázkou opodstatnenosti tvrdenia dovolateľa, že mu postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP.

17. Dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP je - z hľadiska procesného predpisu - taký vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníma možnosť pred ním konať a uplatniť procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. O odňatie možnosti konať pred súdom ide aj v prípade, keď odvolací súd odmietne odvolanie účastníka konania bez toho, aby boli splnené zákonné podmienky na takéto rozhodnutie.

18. Odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie môže podať účastník konania (ust. § 201, prvá veta OSP), ktorý sa v súdnom konaní môže dať zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí. Zástupcovi, ktorého si účastník zvolil, udelí písomne alebo ústne do zápisnice plnomocenstvo (ust. § 28 ods. 1 OSP). Ako zástupcu si účastník môže vždy zvoliť advokáta, pričom plnomocenstvo udelené advokátovi nemožno obmedziť (ust. § 25 ods. 1 OSP) a zástupcu, ktorému bolo takéto plnomocenstvo udelené, je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť účastník (ust. § 28 ods. 2 OSP).

19. Ak odvolanie podáva advokát v mene účastníka konania ako jeho zástupca bez toho, aby bolo preukázané jeho oprávnenie zastupovať účastníka spôsobom uvedeným v ust. § 28 ods. 1 OSP, nejde o odvolanie podané neoprávnenou osobou, lebo v takomto prípade ten, kto v odvolaní vystupuje ako zástupca účastníka, neuplatňuje v konaní procesné práva vo vlastnom mene, ale procesno- právny úkon robí za zastúpeného. Nedostatok preukázania plnomocenstva treba považovať za nedostatok podmienky konania, ktorý je však odstrániteľný v zmysle ust. § 103 OSP. Procesným dôsledkom neodstránenia tohto nedostatku je potom zastavenie konania (ust. § 104 ods. 2 v spojení s ust. § 211 ods. 2 OSP).

20. Na odstránenie nedostatku preukázania zastúpenia bude spravidla postačujúcim opatrením súdu výzva tomu, kto vystupuje ako splnomocnenec, prípadne výzva účastníkovi, aby v určenej lehote predložil plnomocenstvo alebo aby k udeleniu plnomocenstva došlo ústne do zápisnice. To platí tak v prípade, kedy plnomocenstvo nebolo v konaní predložené vôbec, ako aj v prípade, ak bolo predložené s nedostatkami, pre ktoré ho súd nepovažoval za riadne plnomocenstvo. Je treba mať však na pamäti, že ak by súd prvej inštancie nevyzval účastníka na odstránenie nedostatku plnomocenstva (ako tomu bolo aj v posudzovanom prípade), tak nepostačuje, ak neúspešné opatrenie (výzva na odstránenie tohto nedostatku) smerovalo len voči advokátke, ktorá sa označila za zástupcu účastníka a odvolací súd bez nápravy tohto pochybenia odvolanie advokátky odmietol ako podané neoprávnenou osobou, pretože v takomto prípade by sa jednalo o nesprávny procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom v zmysle ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP (viď. napr. uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/244/2012 z 31.10.2012).

21. Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že plnomocenstvo zo 06.03.2012, na zastupovanie navrhovateľa v konaní advokátkou JUDr. Janou Bajúžikovou, je založené v spise na č. l. 64. S uvedenou advokátkou ako právnu zástupkyňou navrhovateľa súd prvej inštancie konal a doručil jej aj uznesenie z 30. apríla 2013 o zrušení družstva s likvidáciou. Proti tomuto uzneseniu podala advokátka JUDr. Jana Bajúžiková ako právna zástupkyňa navrhovateľa odvolanie. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací listom z 23.08.2013 vrátil vec súdu prvej inštancie bez rozhodnutia o odvolaní z dôvodu, že plnomocenstvo zo 06.03.2012 (založené v spise na č. l. 64) nie je podpísané v súlade s údajmi v obchodnom registri. Súd prvej inštancie výzvou z 02.12.2014, urgenciou zo 04.01.2015 a opätovnou výzvou zo 04.02.2016 vyzval JUDr. Janu Bajúžiková, aby v lehote 15 dní od jej doručenia predložila súdu plnomocenstvo zo 06.03.2012 v súlade s údajmi v obchodnom registri. Listom z 15.04.2016 súd prvej inštancie opätovne predložil vec odvolaciemu súdu z dôvodu, že právna zástupkyňa ani po opätovnej urgencii nepredložila súdu plnomocenstvo v súlade s údajmi v obchodnom registri. Následne Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací odmietol odvolanie navrhovateľa podľa ust. § 218 ods. 1 písm. b/ OSP s konštatovaním, že advokátka JUDr. Jana Bajúžiková nebola oprávnená podpísať odvolanie.

22. Po preskúmaní veci dovolací súd sa nestotožnil s procesným rozhodnutím odvolacieho súdu a ani s jeho odôvodnením. K uvedenému uvádza, že nepredloženie riadnej plnej moci je nedostatkom procesnej podmienky konania, ktorej dôsledkom je povinnosť súdu vyzvať účastníka konania v zmysle ust. § 43 ods. 1 OSP na predloženie plnej moci, keďže plnomocenstvo je povinný súdu predložiť účastník konania (ust. § 28 ods. 1 OSP). Výzva súdu prvej inštancie adresovaná len advokátke JUDr. Jane Bajúžikovej na odstránenie zisteného nedostatku nebola postačujúcim opatrením súdu na odstránenie nedostatku podmienky konania, pričom nesprávny postup súdu prvej inštancie pri odstraňovaní nedostatku podmienky konania následne neodstránil ani odvolací súd, ktorý napadnutým uznesením z 22. apríla 2016 odmietol odvolanie navrhovateľa podľa ust. § 218 ods. 1 písm. b/ OSP ako odvolanie podané neoprávnenou osobou. Týmto postupom došlo v odvolacom konaní k procesnej vade v zmysle ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP, t. j. dovolateľovi bola odňatá možnosť konať pred súdom. Uvedená vada zakladá prípustnosť dovolania a je tiež dôvodom, pre ktorý dovolací súd musí napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne.

23. Vzhľadom na existenciu dovolacieho dôvodu podľa ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (ust. § 449 ods. 1 a ust. § 450 CSP).

24. Rozhodnutie prijal dovolací senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0 (ust. § 451 ods. 2 v spojení s ust. § 393 ods. 2, posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.